

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Τι προβλέπεται σχετικά με την διπλή αναγραφή των τιμών;

Η χρησιμοποίηση της διπλής τιμολόγησης θα επιταθεί καθώς πλησιάζει η 1η Ιανουαρίου 2002, όπου θα ολοκληρωθεί η μετάβαση στο Ευρώ με την χρησιμοποίησή του στις καθημερινές συναλλαγές. Είναι πιθανόν να συνεχιστεί έως την ολοκλήρωση της απόσυρσης των χαρτονομισμάτων και κερμάτων Δραχμών (δηλαδή το αργότερο έως την 1/7/2002).

Παρά το γεγονός ότι δεν υφίσταται νομική υποχρέωση, αναμένεται ότι κατά την μεταβατική περίοδο πολλές επιχειρήσεις και επομένως σε πολλά προϊόντα θα εφαρμοστεί η διπλή αναγραφή των τιμών. Το γεγονός αυτό κρίθηκε αναγκαίο προκειμένου να εξοικειωθεί σταδιακά το κοινό με τις νέες αξίες των προϊόντων και υπηρεσιών στο Ευρώ, να αποφευχθούν κερδοσκοπικά φαινόμενα αύξησης των τιμών κατά την μετατροπή τους στο νέο νόμισμα και κυρίως να διευκολυνθούν οι συναλλαγές. Για τον λόγο αυτό υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες που διέπουν την διπλή αναγραφή των τιμών τις οποίες θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψιν τους οι επιχειρήσεις.

Επομένως, κρίνεται απαραίτητο να καθοριστούν εγκαίρως οι νέες προδιαγραφές των ετικετών τιμών, να ξεκινήσει η παραγωγή τους, να προσαρμοστούν τα μηχανάκια τοποθέτησης των ετικετών και οι σαρωτές ώστε να λειτουργούν και στα δύο νομίσματα.

Οι εκπρόσωποι των καταναλωτών και των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου υπέγραψαν συμφωνία σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την συμμόρφωσή τους σε κανόνες συμπεριφοράς υπό μορφήν συστάσεων. Κάθε επιχείρηση που τηρεί την εν λόγω συμφωνία, αναλαμβάνει τις εξής δεσμεύσεις:

- να χρησιμοποιεί τις τιμές μετατροπής χωρίς αλλοιώσεις για τον υπολογισμό της ισότιμης αξίας στην διπλή αναγραφή τιμών,
- να εφαρμόζει πιστά τους κανόνες μετατροπής και στρογγυλοποίησης,
- να χρησιμοποιεί την διπλή αναγραφή των τιμών στα προϊόντα ή υπηρεσίες που παρέχει κατά τρόπο που να μην δημιουργεί αμφισβήτηση και
- να ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με την χρήση του Ευρώ.

Οι επιχειρήσεις αυτές αποκτούν σημαντικά πλεονεκτήματα από άποψη marketing αφού όπως προβλέπεται έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν συγκεκριμένο λογότυπο (σήμα Ευρώ) που δημιουργεί εμπιστοσύνη στο κοινό για τις συναλλαγές του με επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τις εν λόγω συστάσεις. Ο λογότυπος είναι κοινός και εγγυάται ότι η επιχείρηση ή ο επαγγελματίας που θα κάνει χρήση αυτού, δεσμεύεται να τηρήσει τα πρότυπα καλής συμπεριφοράς στις σχέσεις του με τους πελάτες όσον αφορά στους κανόνες χρήσης του Ευρώ.

2. Τι θα αλλάξει στον τρόπο και στους όρους χρηματοδότησης των επιχειρήσεων;

Γενικότερα, η οικονομική ανάπτυξη και η αύξηση των επενδύσεων στα πλαίσια της ΟΝΕ και ειδικότερα, η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σε μεγαλύτερου μεγέθους αγορές και σε διευρυμένο φάσμα πελατείας κυρίως για τις μεγάλες επιχειρήσεις, δημιουργούν μεγαλύτερες ανάγκες για δανειακά κεφάλαια προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η μεγαλύτερη σε κύκλο εργασιών και ανταγωνιστικότερη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων.

Τα οφέλη στους όρους χρηματοδότησης των επιχειρήσεων από την εισαγωγή του Ευρώ είναι σημαντικά και εστιάζονται στην μείωση του χρηματοοικονομικού κόστους και των άλλων επιβαρύνσεων στις τραπεζικές τους συναλλαγές (ως αποτέλεσμα του ανταγωνισμού και των χαμηλών επιτοκίων) καθώς και η παροχή από τις τράπεζες νέων, ποιοτικά αναβαθμισμένων προϊόντων περιορίζοντας και τις απαιτήσεις τους για εμπράγματα εξασφαλίσεις.

Επιπλέον, η μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων θα απελευθερώσει σημαντικούς πόρους που κατευθύνονταν προς τον Δημόσιο Τομέα. Αυτά τα κεφάλαια θα κατευθυνθούν πλέον προς τον ιδιωτικό τομέα για την ενίσχυση των παραγωγικών επενδύσεων. Έτσι, οι ελληνικές επιχειρήσεις θα αντλούν με ανταγωνιστικούς όρους τα απαραίτητα για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους κεφάλαια.

Εξ' ίσου σημαντική επίδραση της Ενοποίησης των χρηματοοικονομικών αγορών είναι η βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης των επιχειρήσεων σε επενδυτικά κεφάλαια, πολλαπλασιάζοντας έτσι τις διόδους χρηματοδότησής τους οι οποίες με την σειρά τους συμβάλλουν στην αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων. Έτσι, εκτός από τον παραδοσιακό τρόπο χρηματοδότησης μέσω των τραπεζικών δανείων, οι επιχειρήσεις θα έχουν και περισσότερες επιλογές στον ενιαίο πλέον ευρωπαϊκό χώρο με την χρησιμοποίηση νέων πρωτοποριακών και ποιοτικά αναβαθμισμένων προϊόντων, καθώς επίσης και με την εκμετάλλευση των εναλλακτικών μορφών άντλησης κεφαλαίων.

Μερικές από τις επιλογές χρηματοδότησης, οι οποίες θα πρέπει να σημειωθεί ότι απευθύνονται κυρίως σε Μεγάλες

επιχειρήσεις και όχι σε Μικρομεσαίες, ανάλογα με τις ανάγκες και τη μορφή κάθε επιχείρησης, είναι η άντληση κεφαλαίων μέσω:

- α. των ιδιωτικών τοποθετήσεων υψηλού κινδύνου (venture capital) από εταιρείες κεφαλαίων επιχειρηματικής συμμετοχής,
- β. της έκδοσης εταιρικών ομολόγων, τα οποία είναι πολύ διαδεδομένα στις ξένες κεφαλαιαγορές (ιδιαίτερα στις ΗΠΑ και την Δ. Ευρώπη). Στην ελληνική αγορά, ο κυριότερος παράγων που εμποδίζει την ανάπτυξη των εταιρικών ομολόγων, είναι το φορολογικό. Αίτημα των τραπεζών και του επιχειρηματικού κόσμου αποτελεί η κατάργηση των μεγάλων φορολογικών επιβαρύνσεων, ώστε να ενθαρρυνθεί η νέα αγορά προς όφελος δανειστών & επενδυτών. Έτσι, η αγορά εταιρικών ομολόγων θεωρείται ελκυστική με την εφαρμογή του Ευρώ και θα σηματοδοτήσει μια νέα πηγή άντλησης μακροπρόθεσμων κεφαλαίων, στην διεθνή κεφαλαιαγορά.
- γ. του χρηματιστηρίου, με διευρυμένη και ευκολότερη πρόσβαση σε σχέση με το παρελθόν. Προς αυτή την κατεύθυνση, γίνονται σοβαρές ενέργειες στην χώρα μας όπως είναι η βελτίωση πριν από μερικούς μήνες του θεσμικού πλαισίου για την εισαγωγή των επιχειρήσεων στο Χ.Α.Α., η λειτουργία του χρηματιστηρίου παραγώγων αλλά και η λειτουργία εντός του 1999 της Νέας Αγοράς, η οποία θα απευθύνεται σε δυναμικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις και σε συνεργασία με άλλες όμοιες ευρωπαϊκές αγορές θα παρέχει αυξημένη ρευστότητα προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην άντληση κεφαλαίων.

Επομένως, το Ευρώ και η υψηλή ρευστότητα της Ευρωπαϊκής αγοράς δίνει την δυνατότητα στις επιχειρήσεις να επιδιώκουν ευκαιρίες που μέχρι πριν από λίγο καιρό δεν θα τολμούσαν να εκμεταλλευτούν. Οι νέοι ορίζοντες που ανοίγονται για τις ελληνικές επιχειρήσεις και γενικότερα για τις Ευρωπαϊκές δεν θα πρέπει να υπερεκτιμηθούν. Το ανταγωνιστικό προβάδισμα μιας επιχείρησης δεν βασίζεται μόνον στην επιθετική πολιτική που μπορεί να υιοθετήσει εξαιτίας της δυνατότητάς της να προσεγγίσει ευκολότερα χρηματοδότηση. Η σωστή διοικητική δομή και η λειτουργική της επάρκεια αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για την διασφάλιση της ανταγωνιστικότητάς της.

3. Από πότε μπορώ να δανείζομαι σε Ευρώ; Με συμφέρει και τι κινδύνους αναλαμβάνω;

Από την έναρξη του 1999 οι ελληνικές τράπεζες χορηγούν δάνεια σε Ευρώ, τα οποία όμως θα πρέπει να επισημανθεί, ότι αποτελούν χρηματοδοτήσεις σε συνάλλαγμα, δηλαδή εμπεριέχουν συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αυτός είναι δυνατόν να εκτιμηθεί στον βαθμό της απόκλισης της αγοραίας (fixing) ισοτιμίας της Δραχμής/Ευρώ σε σχέση με την κεντρική ισοτιμία (353,109 στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II), με δεδομένο ότι θα πρέπει σταδιακά να συγκλίνουν οι δύο αυτές τιμές μέχρι την 31/12/2000 οπότε και θα καθορισθεί η σταθερή και αμετάκλητη ισοτιμία της Δραχμής σε σχέση με το Ευρώ. Δηλαδή αν υποθέσουμε ότι την 31/12/1999 μια επιχείρηση ανοίξει στην Τράπεζά της ένα χορηγητικό λογαριασμό σε Ευρώ και η ισοτιμία Ευρώ/Δρχ. είναι 330 Δρχ., θα πρέπει, στην διαφορά των επιτοκίων μεταξύ των δραχμών και Ευρώ, να συνεκτιμήσει & την επιβάρυνση από την διόρθωση των ισοτιμιών μέχρι το αργότερο την 31/12/2000, (δηλαδή την διολίσθηση της Δραχμής από 330 στην κεντρική της ισοτιμία 353,109).

Κατά την διάρκεια του 2001 όμως, τα δάνεια σε Ευρώ παύουν να έχουν συναλλαγματικό κίνδυνο και επομένως θα μπορούν οι επιχειρήσεις να ανοίγουν λογ/σμούς στις Τράπεζές τους χωρίς πρόβλημα και επιπλέον θα πρέπει να γνωρίζουν ότι είναι δυνατόν να πραγματοποιούν χρεώσεις και πιστώσεις και σε Δραχμές και σε Ευρώ, χωρίς επιβάρυνση, με τις τιμές μετατροπής (δηλαδή την σταθερή ισοτιμία Ευρώ/Δραχμής).

4. Έχω πάρει δάνειο σε Μάρκα Γερμανίας. Μπορώ να το μετατρέψω σε Ευρώ;

Από την 1η Ιανουαρίου 1999, οι επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούν, να μετατρέψουν σε Ευρώ τους λογαριασμούς που τηρούν σε ένα από τα 11 εθνικά νομίσματα που συμμετέχουν στην ζώνη.

Η μετατροπή αυτή ούτως ή άλλως θα πραγματοποιηθεί υποχρεωτικά την 1/1/2002. Οι Τράπεζες ήδη ενημερώνουν και ενθαρρύνουν τους πελάτες τους για την μετατροπή των λογαριασμών αυτών σε Ευρώ, από την αρχή κιόλας της μεταβατικής περιόδου, επισημαίνοντας ότι δεν επιβαρύνονται με έξοδα μετατροπής, (δηλαδή δεν υπάρχουν διαφορετικές τιμές αγοράς-πώλησης συναλλάγματος) δεν διαφοροποιείται ο συναλλαγματικός κίνδυνος που έχουν αναλάβει έναντι της Δραχμής και μπορούν να χρεοπιστώνουν τον λογ/σμό είτε στο εθνικό νόμισμα που επιθυμούν είτε στο Ευρώ.

Με τον τρόπο αυτό, η μετάβαση στο Ευρώ γίνεται σταδιακά, επιτυγχάνεται η εξοικείωση με το νέο νόμισμα και περιορίζεται το πλήθος των λογαριασμών στα εθνικά νομίσματα.

5. Τι θα συμβεί με τις συμβάσεις δανείων με σταθερό επιτόκιο;

Την 1/1/2002 όλοι οι λογαριασμοί θα πρέπει να έχουν μετατραπεί σε Ευρώ, οι τόκοι των δανείων θα εκφράζονται σε Ευρώ και η ανατιμολόγησή τους στις συμβάσεις κυμαινόμενου επιτοκίου θα γίνεται πλέον στα επιτόκια του Ευρώ. Για τα μεσομακροπρόθεσμα όμως δάνεια σταθερού επιτοκίου, όπου ο σχετικός συμβατικός όρος λήγει μετά το 2002, το επιτόκιο που έχει συμφωνηθεί είναι υποχρεωτικό για τον δανειολήπτη έστω και αν τα επιτόκια της αγοράς έχουν

μειωθεί σημαντικά, στα επίπεδα του Ευρώ. Δηλαδή, στο πλαίσιο της αρχής της συνέχειας των συμβάσεων, ο δανειζόμενος είναι «κλειδωμένος» σε όλη την συμβατική διάρκεια σταθερού επιτοκίου, στα υψηλότερα επιτόκια της Δραχμής, ενώ τα επιτόκια της αγοράς και η αποπληρωμή του δανείου εκφράζονται πλέον σε Ευρώ.

Σ' αυτήν την περίπτωση και προκειμένου να μην δημιουργηθούν δυσaréσκεις και προβλήματα, υπάρχει το ενδεχόμενο οι Τράπεζες να δώσουν την δυνατότητα στους πελάτες τους, είτε να εξαγοράσουν το σταθερού επιτοκίου δάνειό τους με ένα άλλο κυμαινόμενου επιτοκίου σε Ευρώ, είτε να μετατρέψουν το δάνειό τους κατ'ευθείαν σε κυμαινόμενου επιτοκίου έναντι κάποιας επιβάρυνσης, χαμηλότερης σε σχέση με την ποινή που προβλέπεται για την μονομερή μετατροπή των συμβάσεων.